Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0512U000740

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-11-2012

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Орлова Лариса Дмитрівна
2. Orlova Larysa Dmytrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 10-10-2012

Спеціальність за освітою: 7.070408

Місце роботи здобувача: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: 36003, Полтава, вул. Остроградського,2

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 08.051.04

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, 72, м. Дніпро, Дніпропетровський р-н., Дніпропетровська обл., 49010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: 49010, м. Дніпро, пр. Гагаріна 72

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.35.25

Тема дисертації:

1. Біоекологічний аналіз лучних фітоценозів Лівобережного Лісостепу України (стан, продуктивність та охорона).

2. Bioecological analysis of the meadow phytocenoses in the Left-bank Forest-steppe of Ukraine (state, productivity and protection).

Реферат/анотація:

1. Об'єкт - лучні фітоценози Лівобережного Лісостепу України. Мета - комплексне біоекологічне дослідження природних лучних фітоценозів Лівобережного Лісостепу України. Методи - комплексні біогеоценологічні, фітоценотичні; лабораторні: біохімічні, фізіологічні; камеральні, кількісні з використанням статистичних. Указано основні форми динаміки природних лучних угідь, серед яких переважають сукцесійні деградаційні зміни, що значною мірою призводять до синантропізації екотопів і визначають стан лучної рослинності регіону на майбутнє. Розроблено наукові засади моніторингу лучних фітоценозів. Уперше проведено еколого-фізіологічне дослідження лучних видів флори регіону; установлено їх хімічний склад, поживну та

енергетичну цінність; з'ясовано показники продуктивності різних типів лучних фітоценозів; запропоновано модель прогнозування їхньої врожайності. Визначено запаси, динаміку кількості та енергетичний потенціал мортмаси, зв'язок її накопичення з різними умовами та опадо-підстилковий коефіцієнт. Установлено кількісний (1037 видів, які відносяться до 399 родів, 75 родин) і якісний склад лучної флори, ядро якої утворюють мезофітний, ксеромезофітний, гігромезофітний комплекси. Указано, що найбільше напіврозеткових, літньо-зелених і кореневищно-полікарпічних видів. З'ясовано насиченість ценоморф основними біоморфами й екоморфами. Виявлено, що по толерантності переважають мезотопні та стенотопні представники. Уперше в регіоні знайдено американський вид Sisyrinchium montanum Greene. Установлено значення досліджених рослин у житті людини. Виявлено особливості раритетної складової лучної флори, накреслено напрямки її збереження. Розроблено науково обґрунтовані рекомендації щодо розширення природно-заповідної мережі. Сфера - фітомоніторинг, проектування екомережі, навчальний процес.

2. The objects are meadow phytocenoses of the Left-bank Forest-steppe of Ukraine. The aim is the complex bioecological research of meadow phytocenoses of the Left-bank Forest-steppe of Ukraine. The methods are complex biogeocenological, phytocenological; laboratory: biochemical, physiology; cameral, quantitative with the use of statistical. The principal forms of the natural meadow phytocenosis dynamics were determined. Among them the succession degradative changes prevail that lead to synantropization of ecotopes and define the state of the regional meadow vegetation in the future. The main scientific criteria of the monitoring of meadow phytocenoses are developed. For the first time an ecological and physiological research of the meadow species of the regional flora was carried out; their chemical composition, nutritious and energetic value were determined; productivity indicators of different types of meadow phytocenoses were established; a model for prediction their productivity is suggested. The reserve, dynamics of the quantity and energetical potential of the mortmass were determined, as well as a relationship of its accumulation with different conditions. The quantitative (1037 species, which are divided into 399 types, 75 families) and qualitative composition of the meadow flora was established, the core of which is made of mesophyte, xeromesophyte, hypermesophyte floristic complexes. It's proved that semi-rosette, summergreen, pintle and root, root and polycarpic species prevail. The saturation of cenomorphs with principal biomorphs and ecomorphs was investigated. It was found that mesotope and stenotope representatives prevail. The American type Sisyrinchium montanum Greene was first found in the region. Importance of the investigated plants in the human life was surveyed. Particular features of the rare segment of the meadow flora were described and the ways of its preservation were proposed. Profound scientific recommendations for expansion of the natural reserves were developed. Application spheres are phytomonitoring, planning of ecological reserves, training courses.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Травлєєв Анатолій Павлович

2. Travleyev Anatoliy Pavlovych

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Глухов Олександр Захарович

2. Глухов Олександр Захарович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бессонова Валентина Петрівна

2. Бессонова Валентина Петрівна

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Никифоров Володимир Валентинович

2. Никифоров Володимир Валентинович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Травлєєв Анатолій Павлович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Травлєєв Анатолій Павлович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.